

2019-05-03

Utbildningsförvaltningen

Uppföljningsrapport per april 2019

Utbildningsförvaltningen

Ekonomi

Utbildningsnämnden

<i>tkr</i>	2019				Utfall nettokostnad 2018
	Utfall nettokostnad Jan - apr	Budget helår	Utfall nettokostnad helår	Prognos helår	
Förskola	-21 312	-63 452	-62 352	1 100	-59 371
Fritidshem	-6 794	-19 767	-18 467	1 300	-19 760
Grundskola F-9	-49 472	-120 888	-129 888	-9 000	-118 504
Gymnasieskola	-15 418	-38 989	-41 989	-3 000	-38 138
Vuxenutbildning	-774	-2 770	-2 770	0	-2 555
Fritid/kultur	-1 572	-10 285	-10 285	0	-10 187
Gemensamt	-257	-1 796	-796	1 000	-416
Nämnden	-337	-960	-960	0	-901
Totalt	-95 937	-258 907	-270 907	-8 600	-249 832

Tabellen ovan visar i tur och ordning: nettokostnaderna för perioden, budgeten för helåret efter tilläggsanslaget samt det prognostiserade helårsresultatet. Sista kolumnen visar den totala nettokostnaden föregående år.

Förskola

Verksamheten förskolan prognostiserar ett resultat på 1 100 tkr för helåret. Verksamheten har ute på förskolorna för höga personalkostnader jmf utfördelad budget. Samtidigt går verksamheten plus på den volymbuffert som finns centralt för prestationer och som pga. det lägre barnantalet som fanns då budgeten fördelades. Sett till antalet barn i verksamheten nu i inledningen av året kommer del av bufferten ligga kvar som ett överskott för året.

Man köper mer verksamhet men säljer samtidigt mer än budgeterat.

Fritidshem

Verksamheten fritidshem prognostiserar ett resultat på 1 300 tkr för helåret. Personalkostnaderna för verksamheten går minus men precis som för förskolan finns en volymbuffert centralt och enligt prognosen på prestationer kommer medel att ligga kvar som överskott.

Grundskola F-9

Verksamheten grundskola prognostiserar ett negativt resultat på -9 000 tkr på helåret. Personalkostnaderna för verksamheten är allt för höga jämfört med budget. Detta beror till stora delar på antalet anställda för barn med omfattande stödbehov. Verksamheten har också sedan ht18 utökat personalmässigt för språkval i åk 6.

Gymnasieskola

Verksamheten gymnasieskola prognostiserar ett negativt resultat på -3 000 tkr för helåret. Hela underskottet utgörs av köpta gymnasieplatser. Prognosen har baserats på att första kvartalets kostnader för köpta platser kommer att fortlöpa under de tre kvarvarande kvartalen.

Det är fortsatt omöjligt att prognostisera hur kostnaderna kommer att falla ut under hösten.

Vuxenutbildning

Verksamheten vuxenutbildning prognostiserar ett nollresultat för helåret.

Fritid/kultur

Fritid och kultur prognostiserar ett nollresultat för helåret. Detta förutsätter att samtliga bidrag till föreningar utbetalas under året.

Gemensamt

Verksamheten prognostiserar ett positivt resultat på 1 000 tkr främst beroende på den buffert för utbildning som placerats här. Bufferten skall ses som en del av den totala prognosen.

Om det prognostiserade elevantalet för grundskolan faller ut så kan bufferten komma att fördelas ut till verksamheten.

Nämnd

Nämnd prognostiserar ett nollresultat för helåret.

Åtgärder för budget i balans

För att nå en budget i balans finns handlingsplaner framtagna på samtliga enheter.

En budget i balans innebär att nämnden behöver minska med ca 17 medarbetare

Förvaltningen bedömer att Utbildningsnämnden inte kan möta behov för särskola samt kostnader för gymnasiet inom budget. Förvaltningen föreslår att Utbildningsnämnden äskar för en utökad budget á 7 000 tkr med anledning av:

- Fler elever i särskolan 4 000 tkr

Grund- och gymnasiesärskola är skolformer för elever som på grund av utvecklingsstörning eller bestående hjärnskada inte bedöms nå upp till kunskapskraven i grundskolan eller gymnasieskolan. Prognosen är att under 2019 är minst 10 elever mottagna i grundsärskolan och den förväntade ökningen är 1 ny elev/år de närmsta åren. Utifrån prognosen av antalet elever i samtliga skolformer och den ersättningsnivå de ligger på kommer utbildningsnämnden 2019 ha kostnader på ca 4 000 tkr mer än prestationsersättningen från kommunfullmäktige.

- Kostnader för gymnasieskolan 3 000 tkr

En gymnasieplats kostade i genomsnitt i riket 120 000 kronor år 2017. Utbildningsnämnden får i preliminär tilldelning för 2020, 104 000 kronor per elev. Mellanskillnaden är 16 000 kr per elev och Bollebygd har idag ca 330 elever i gymnasieskolan.

Busskortskostnader vid köpt grundskola och gymnasium ingår inte i det belopp som beräknas vid effekt av volymförändringarna. Detta innebär att den årligt ökande budgeten för detta behöver tas inom befintlig ram för utbildningen.

Åtgärder som finns med i prognosen och skall genomföras av förvaltningen

1. Den ökade grundbemanningen i förskola minskas eller tas bort. Det innebär att frånvaro i större utsträckning måste hanteras i arbetslagen med 2 000 tkr.
2. Resurstjänst i förskola minskas med 300 tkr
3. En strikt hantering av semesteröppet enbart öppet på en förskola/fritidshem 1 000 tkr.
4. Restriktivitet vid vikarietillsättning med ca 400 tkr.

Förvaltningens förslag till ytterligare åtgärder är:

1. Utbildningsnämnden äskar tillägg för kostnader för sarskola 4 000 tkr
2. Utbildningsnämnden äskar tillägg för kostnader för gymnasieskolan med 3 000 tkr.
3. En minskning med drygt 3 tjänster inom grundskola med 1 600 tkr.

Konsekvenser av åtgärder för en budget i balans är en lägre personaltäthet som innebär att kraven och uppdragen måste förändras för att förhindra ohälsa.

Personalminskningen genomförs genom att tjänster ej återbesätts och genom vissa omplaceringar. Förvaltningen bedömer att inga uppsägningar kommer att behövas.

Bollebygds kommun har ca 8 000 tkr i statsbidrag och andra bidrag till Utbildningsnämndens område. Ca 5 000 tkr av dessa har ett förbehåll om att personaltätheten ej får minska. Vid personalneddragningar kan Bollebygds kommun få återbetalningskrav på 5 000 tkr. Vilket innebär ytterligare neddragningar med 10 tjänster.

Prognos

Prognosjämförelse över budgetåret 2019.

Verksamhet	Februari	April	Augusti	Oktober	December	Avvikelse fg prognos
Förskola	0	1 100				+1 100
Fritidshem	0	1 300				+1 300
Grundskola F-9	-9 000	-9 000				0
Gymnasieskola	-4 500	- 3 000				+1 500

Vuxenutbildning	0	0			0
Fritid/kultur	0	0			0
Gemensamt	1 000	1 000			0
Nämnden	0	0			0
Totalt	-12 500	-8 600			+ 3 900

Förändringen i förskolans prognos beror på minskning i tjänster för ökad grundbemanning och resurstjänst, ytterligare minskad vikarietillsättning och att det är semesterstängt på alla förskolor utom en. Prognosen på prestationstalen för förskolan per april tyder på att volymbuffert kommer att kvarstå centralt.

Förändringen i fritidshems prognos beror på minskning i tjänster och att det är semesterstängt på alla skolor utom en. Prognosen på prestationstalen för fritidshem per april tyder precis som för förskolan att volymbuffert kommer att kvarstå centralt.

Förändringen i gymnasieskolans prognos beror på att det per april finns säkrare underlag för bedömning när det gäller köpta gymnasieplatser. Det är dock fortsatt svårt att uppskatta höstens kostnader, då skillnaden i kostnader mellan olika utbildningar kan vara så pass stor som 162 600 kr.¹

Prestationer

Budgeterade prestationer för Utbildningsnämnden 2019	Prognos helår 2019	Förändring	Budgetram 2019	Budgetram 2018	Budgetram 2017
Antal barn i förskola (folkbokförda i Bollebygd)	552	-23	575	560	520
- varav köpt verksamhet	46	-1	47	43	
- såld verksamhet	20	+3	17	17	
Antal barn i pedagogisk verksamhet (ingår även i förskoleverksamhet)	12	-2	14	14	11
Antal elever i förskoleklass (folkbokförda i Bollebygd)	132	-1	133	135	131
- varav köpt verksamhet	34	+3	31	30	
- såld verksamhet	3	-4	7	3	
Antal elever i grundskola år 1-9 (folkbokförda i Bollebygd)	1 193	+20	1 173	1 160	1 100
- varav köpt verksamhet	217	+9	208	225	

¹ Riksprislistan 2019. Ekonomiprogrammet 85 300 kr per elev/år. Programmet Naturbruk trädgård 247 900 kr per elev/år.

- varav grundsär	8	-2	10	3	
- såld verksamhet	29	-1	30	29	
Antal elever i fritidshem (folkbokförda i Bollebygd)	532	-31	563	560	448
- varav köpt verksamhet	130	-6	136	135	
- såld verksamhet	8	-6	14	14	
Antal elever i gymnasiet (folkbokförda i Bollebygd)	346	+3	343	338	296
- varav i egen regi	15	-	15	10	
- varav gymnasiesär	4	-	4	4	
- såld verksamhet	1	+1	0	1	

I tabellen ovan redovisas i tur och ordning prognostiserade prestationer för helåret, förändring mellan prognos och budgetramen, prestationer i budgetramen tagen utav KF samt budgetram 2018 och 2017.

Förskolans prestationsprognos bygger på ifall inskrivet elevantal i april kommer bestå under året. Nolåns barn är inkluderade från april och framåt. Prognosantalet är lägre än budgeterat antal. Detta beror på lägre barnantal i Töllsjö.

Noterbart är att grundskoleeleverna uppskattas bli ca 20 fler än budgeterat. Antalet budgeterade sarskoleelever är baserat på framtida inskrivningar under året. Prognosen bygger på utfall av de som är inskrivna per april samt de som kommer att bli inskrivna innan årets slut. Antalet inskrivna sarskoleelever kommer att öka markant jämfört med 2018 års utfall, från 3 till 10 elever.

Elevantalet för fritidshem varierar vid olika tider på året. Elevantalet på fritidshem är utifrån nu kända antal, mycket lägre än budgeterat.

Personal

Utbildningsförvaltning en	Jan-april 2019			Jan-april 2018		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	247	47	294	207	36	243
Andel tillsvidareanställda (%)	84%	16%	100%	85%	15%	100%
Antal visstidsanställda	25	13	38	40	16	56

Andel visstidsanställda (%)	66%	34%	100%	71%	29%	100%
Antal timavlönade (timmar)	8114	2857	10971	7 336	3732	11 068
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	381	106	487	547	31	578
Andel tillsvidare m. heltid (%)	93%	96%	93%	90%	94%	91%
Sjukfrånvaro (%)	6,61%	3,50%	6,06%	X	X	8,03
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	35,16%	0,00%	31,52%	X	X	X
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	6,75%	5,02%	6,28%	X	X	X
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	4,37%	3,41%	4,22%	X	X	X
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	9,78%	2,36%	8,62%	X	X	X

Kommunen totalt	Jan-april 2019			Jan-april 2018		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	548	106	654	508	98	606
Andel tillsvidareanställda (%)	84%	16%	100%	84%	16%	100%
Antal visstidsanställda	55	34	89	63	36	99
Andel visstidsanställda (%)	62%	38%	100%	64%	36%	100%
Antal timavlönade (timmar)*	23 905	11 468	35 373	22 271	12 771	35 042
Övertid/fyllnad/mertid (tim)	1 586	537	2 123	3606	546	4153
Andel tillsvidare m. heltid (%)	89%	94%	90%	88%	96%	89%
Sjukfrånvaro (%)	8,34%	4,10%	7,51%	8,03	5,86	7,6
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	40,67%	16,64%	38,10%	34,67	24,26	33,1
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	7,87%	4,98%	6,99%	6,7	4,69	6,11
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	7,78%	3,67%	7,03%	7,88	5,99	7,54
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	9,24%	4,07%	8,37%	8,81	6,67	8,4
*Inklusive timmar arbetade på PAN-avtalet						

Analys

Anställda

Mellan 2018 och 2019 perioden januari till april har antalet anställda ökat med 33 medarbetare i Utbildningsförvaltningen. Det är en ökning av tillsvidare och en minskning av visstidsanställningar. 16 av tjänsterna finns inom förskolan och kan härröras till nya avdelningar.

Mellan 2018-2019, perioden januari till april, har antalet tillsvidareanställda i kommunen som helhet ökat med 48 st. Visstidsanställda för samma period i kommunen har minskat med 10 st. Den största förändringen har skett inom utbildningsförvaltningen, förändringar har även skett inom resterande förvaltningar

Arbetade timmar

Vidare kan vi konstatera att det inte skett någon markant skillnad mellan antal arbetade timmar för 2018-2019 i kommunen som helhet. Inom kommunstyrelsen har det nästan skett en förändring med det dubbla angående antal använda timmar.

Mer, -fyllnads-och övertidstimmar har minskat för perioden med 50 % i kommunen. Sett till antal timmar har den största förändringen skett inom Socialförvaltningen.

Tillsvidareanställda på heltid

Gällande antal anställda med heltidsanställning går det att se en liten ökning i kommunen på 1 procentenhet. Ökningen finns inom samtliga förvaltningar. Utbildningsförvaltningen har en ökning på 2 procentenheter.

Sjukfrånvaron

Vid jämförelse av de aktuella perioderna 2018-2019 ser vi en genomgående trend i kommunen, både som helhet samt per förvaltning, att kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen. I kommunen som helhet ligger den totala sjukfrånvaron i det närmaste still. Förändringen i långtidssjukfrånvaro följer i stort förändringen för korttidssjukfrånvaron. Sett till åldersintervall är trenden den samma. Undantag från trenden finns inom Socialförvaltningen där män över 50 år har högre sjukfrånvaro än kvinnorna i samma ålderskategori. Noteras bör

att det inte finns ett helt säkert jämförelsevärde från 2018 på grund av förvaltningsdelningen som skedde när Utbildnings- och Socialförvaltningen skapades. Utbildningsförvaltningen har haft en nedåtgående trend vad gäller sjukfrånvaron. Dock finns stora skillnader inom förvaltningen. Det är förskolan som har den högsta frånvaron.